

RPO NA JUTRO

dr Maciej Kunysz

28 luty 2013

PODKARPACIE

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Tematy priorytetowe dla Ekologicznych NGO w perspektywie 2014-2020

- ochrona przyrody
- edukacja ekologiczna,
- transport przyjazny środowisku (kolejowy, miejski, rowerowy),
- efektywność energetyczna,
- odnawialne źródła energii,
- gospodarka ściekowa oraz gospodarka odpadami.

EUROPA 2020

CELE

Celem strategicznym realizowanym do 2020 roku jest
wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych
potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz
poprawę jakości życia ludności.

Osiągnięcie tego celu będzie realizowane w ramach 3 obszarów strategicznych:

- **Sprawne i efektywne państwo,**
- **Konkurencyjna gospodarka,**
- **Spójność społeczna i terytorialna.**

Cele wykorzystania środków UE

Celem w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 będzie
*oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki,
poprawie spójności społecznej i terytorialnej
(przez likwidowanie istniejących barier rozwojowych)
i podnoszeniu sprawności i efektywności państwa.*

Cel ten będzie realizowany w ramach trzech obszarów:

*wsparcie dla zwiększania
konkurencyjności
gospodarki*

*poprawa spójności
społecznej i terytorialnej*

*podnoszenie sprawności
i efektywności państwa*

**poprzez wszystkie 11 celów tematycznych
wynikających z projektów rozporządzeń UE**

EUROPA 2020

Cele

Zatrudnienie - 75 proc. osób w wieku 20-64 lat powinno mieć pracę

Badania i rozwój - 3 proc. PKB Unii na inwestycje w badania i rozwój

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o **20 proc.** w stosunku do poziomu z 1990 r. (lub nawet o 30 proc., jeśli warunki będą sprzyjające). **20 proc.** energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o **20 proc.**

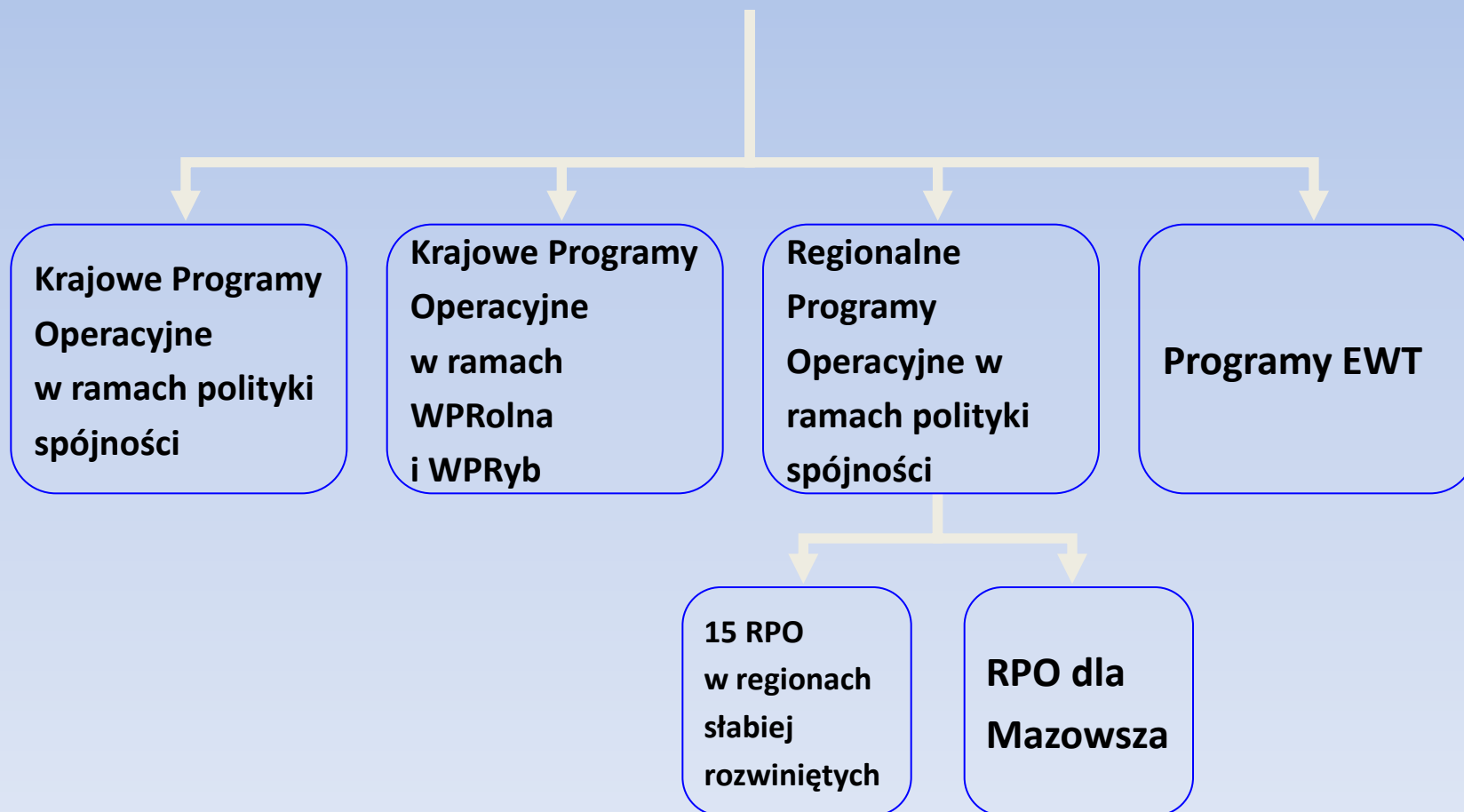
Edukacja - odsetek młodych ludzi przedwcześnie porzucających naukę nie powinien przekraczać 10 proc., co najmniej 40 proc. osób w wieku 30-34 powinno mieć wykształcenie wyższe

Ubóstwo i wykluczenie społeczne - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln.

Umowa Partnerstwa w europejskim i krajowym systemie dokumentów strategicznych

Umowa Partnerstwa
(dokument opisujący strategię wykorzystania środków UE
do realizacji celów rozwojowych kraju)

Zarys programów operacyjnych

Mając na uwadze zapewnienie efektywności i komplementarności interwencji podejmowanych ze środków europejskich z jednej strony, z drugiej zaś aspekty wdrożeniowe, takie jak potencjał instytucjonalny czy konieczność zapewnienia koordynacji, zaproponowano poniższy układ programów operacyjnych.

	Program	Fundusz	Szacunkowa alokacja na program (w %)	Instytucja zarządzająca
Polityka Spójności				
1.	Program dotyczący innowacyjności, badań naukowych i ich powiązań ze sferą przedsiębiorstw	EFRR ^[1]	10	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
2.	Program dotyczący gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, transportu i bezpieczeństwa energetycznego	EFRR, FS ^[2]	39	
3.	Program dotyczący rozwoju cyfrowego;	EFRR	3	
4.	Program pomocy technicznej;	EFRR	1	
5.	Program dotyczący Polski Wschodniej – program ponadregionalny	EFRR	3	
6.	Program dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności oraz dobrego rządzenia;	EFS ^[3]	4	
7.	Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej*	EFRR	1	Zarządy województw
8.	Regionalne Programy Operacyjne	EFRR, EFS	39	
suma			100	
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka				
1.	Program dotyczący rozwoju obszarów wiejskich	EFROW ^[4]	96	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
2.	Program dotyczący rozwoju obszarów morskich i rybackich	EFMR ^[5]	4	
suma			100	

* Ich liczba zostanie przesądzona w wyniku ustaleń międzynarodowych

^[1] EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

^[2] FS – Fundusz Spójności

^[3] EFS – Europejski Fundusz Społeczny

^[4] EFROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

^[5] EFMR – Europejski Fundusz Morski i Rybacki

Szacunkowe alokacje finansowe funduszy polityki spójności wg poszczególnych celów tematycznych

Cele tematyczne wskazane w pakiecie legislacyjnym UE	Fundusze	2007-2013	Zmiana w nowej perspektywie w porównaniu do obecnej alokacji
1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	EFRR	13,9	+++
2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych	EFRR	5,3	+/-
3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury	EFRR	3,2	+/-
4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	EFRR, FS	2,1	+++
5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	EFRR, FS	1,4	+/-
6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	EFRR, FS	12,2	-/- -
7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	EFRR, FS	39,1	- - -
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników	EFRR, EFS	6,1	+
9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	EFRR, EFS	6,0	+/-
10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	EFRR, EFS	8,2	-
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej	EFRR, FS, EFS	0,8	+
Łącznie 11 celów tematycznych		98,1	
Pomoc Techniczna	EFRR, EFS	0,8	+/-
Europejska Współpraca Terytorialna	EFRR	1,0	+/-
Łącznie		100,0	
Duży wzrost (+++); wzrost (++), niewielki wzrost (+), bez zmian (+/-), niewielki spadek (-), spadek (- -), duży spadek (- - -)			

Minimalne poziomy koncentracji środków*

fundusz	kategorie regionów ringfencing'i	Minimalny poziom koncentracji wg projektów rozporządzeń
regiony słabiej rozwinięte		
EFRR	cel 1, 2, 3, 4 <i>min. 50% środków EFRR musi zostać przeznaczonych na cele tematyczne 1, 2, 3 i 4 (badania i innowacyjność, ICT, MŚP oraz gospodarka niskowęglowa)</i>	50%
EFRR (ew. FS)	w tym: cel 4 <i>min. 10% środków musi zostać przeznaczonych na cel tematyczny 4, została też wprowadzona możliwość wykorzystania FS w przypadku dwóch priorytetów inwestycyjnych (wtedy ringfencing zostaje zwiększony do 12%)</i>	10% (12%)
EFRR i EFS	cel 8, 9, 10 <i>min. 20-25% środków funduszy strukturalnych musi zostać przeznaczonych na cele tematyczne 8, 9, 10</i>	20-25%
EFS	w tym: cel 9 <i>min. 20% środków EFS musi zostać przeznaczonych na cel tematyczny 9</i>	20%
woj. mazowieckie**		
EFRR	cel 1, 2, 3, 4 <i>min. 60% środków EFRR musi zostać przeznaczonych na cele tematyczne 1, 2, 3 i 4 (badania i innowacyjność, ICT, MŚP oraz gospodarka niskowęglowa)</i>	60%
EFRR (ew. FS)	w tym: cel 4 <i>min. 20% środków musi zostać przeznaczonych na cel tematyczny 4, została też wprowadzona możliwość wykorzystania FS w przypadku dwóch priorytetów inwestycyjnych</i>	20%
EFRR i EFS	cel 8, 9, 10 <i>min. 35-40% bądź 45-50% środków funduszy strukturalnych musi zostać przeznaczonych na cele tematyczne 8, 9, 10</i>	35-40% 45-50%
EFS	w tym: cel 9 <i>min. 20% środków EFS musi zostać przeznaczonych na cel tematyczny 9</i>	20%

* W oparciu o zapisy kompromisu Prezydencji Duńskiej. Podane wielkości mogą ulec zmianie w toku dalszych negocjacji.

** Poziom wymaganych ringfencingów dla woj. Mazowieckiego zależy od wyników negocjacji w sprawie statusu tego województwa (region przejściowy/wysoko rozwinięty).

WARUNKOWOŚĆ

Zintegrowane podejście – objęcie Wspólnymi Ramami Strategicznymi funduszy polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybackiej;

Koncentracja tematyczna – ukierunkowanie wsparcia na celach wskazanych w strategii Europa 2020;

Ukierunkowanie na rezultaty - nacisk na wartość dodaną inwestycji współfinansowanych z budżetu unijnego i ich znaczenie w osiągnięciu wspólnych celów rozwojowych, wprowadzanie warunkowości ex-ante;

Uwzględnianie wymiaru terytorialnego –lepsze wykorzystanie potencjałów regionów i ich poszczególnych terytoriów.

Wielopoziomowe zarządzanie

Warunkowość

Uzależnienie transferu funduszy do Państwa Członkowskiego od spełnienia warunków:

- wstępnych (*ex-ante*)
- związanych z realizacją (*ex-post*)
- makroekonomicznych

Warunkowość ex-ante

- warunki muszą być spełnione **przed złożeniem Umowy Partnerstwa**
- określone **dla każdego funduszu** (prawne, strategiczne, dotyczące zasad horyzontalnych)
- **zawieszenie części lub całości płatności** przez KE do czasu spełnienia

Przykładowe warunki *ex-ante*:

B+R, innowacje	Istnienie krajowych lub regionalnych strategii badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji
Społeczeństwo	Opracowanie krajowej strategii na rzecz zmniejszenia ubóstwa
Środowisko	Przygotowanie horyzontalnych wytycznych dotyczących oceny oddziaływania na środowisko oraz strategicznej oceny wpływu środowiska
Transport	Istnienie kompleksowego planu rozwoju transportu (publiczny, TEN-T, kolej, itp.)

Warunkowość **ex-post**

- **cel:** ukierunkowanie na **rezultaty**, skuteczne monitorowanie postępów
- rodzaje warunków:

- osiągnięcie **celów pośrednich** (2016 r., 2018 r.)

-osiągnięcie **celu końcowego** (2022 r.)

- egzekwowanie:
 - udział w podziale **rezerwy wykonania** (nagroda)
 - zawieszanie płatności, korekta finansowa** (sankcja)

Warunkowość makroekonomiczna

- **cel:** wykorzystanie środków UE w sytuacji pogorszenia wskaźników gospodarczych do przywrócenia **równowagi makroekonomicznej**
- **egzekwowanie:**
 - KE może zażądać zmiany Kontraktu Partnerskiego i PO lub sama jej dokona-KE może zawiesić płatności, gdy Państwo Członkowskie nie realizuje jej oczekiwań

Strategia wykorzystania środków UE w poszczególnych celach tematycznych

Cel tematyczny nr 4.

Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach

- ➔ promowanie produkcji i dystrybucji odnawialnych źródeł energii,
- ➔ promowanie efektywności energetycznej oraz użycia OZE w przedsiębiorstwach,
- ➔ wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym;
- ➔ zwiększenie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej;
- ➔ ograniczenie strat energii na etapie przesyłu i dystrybucji;
- ➔ promowanie wysokosprawnej kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej w oparciu popyt na użytkową energię ciepłą;
- ➔ promowanie zrównoważonej mobilności miejskiej,
- ➔ promowanie inwestycji umożliwiających wzrost wydajności i efektywności energetycznej w produkcji rolno-spożywczej.

Strategia wykorzystania środków UE w poszczególnych celach tematycznych

Cel tematyczny nr 5.

Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem

- ➔ realizacja kluczowych inwestycji służących zapobieganiu powodziom w dorzeczu Górnej Wisły i Odry,
- ➔ realizacja inwestycji, w szczególności kompleksowych, zmniejszających ryzyko wystąpienia powodzi,
- ➔ zabezpieczenie przez niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi i ich następstwami,
- ➔ wspieranie adaptacji rolnictwa i leśnictwa do zmian klimatu,
- ➔ wspieranie zarządzania ryzykiem,
- ➔ wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych (w tym ratownictwo chemiczno – ekologiczne);
- ➔ rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania,
- ➔ wzmocnienie zrównoważonego zarządzania wybrzeżami, w tym inwestycje związane z ochroną brzegów morskich.

Strategia wykorzystania środków UE w poszczególnych celach tematycznych

Cel tematyczny nr 6.

Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów

- ➔ dokończenie inwestycji związanych z gospodarką wodno – ściekową,
- ➔ realizacja kluczowych ze względu na zobowiązania wynikające z dyrektywy składowiskowej inwestycji związanych z gospodarką odpadami komunalnymi,
- ➔ realizacja kluczowych inwestycji związanych z gospodarką odpadami przemysłowymi,
- ➔ wspieranie ograniczania emisji oraz efektywnego wykorzystania zasobów przez przedsiębiorstwa,
- ➔ ochrona różnorodności biologicznej, wykorzystująca podejście systemowe oparte o koncepcje zielonej infrastruktury i usług ekosystemowych, zachowanie wysokiej wartości przyrodniczej,
- ➔ poprawa stanu środowiska w miastach przyczyniająca się do ograniczania zjawiska eksurbanizacji,
- ➔ ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim;
- ➔ promowanie i wdrażanie rozwiązań na rzecz ochrony środowiska w sektorze rybackim,
- ➔ odtwarzanie i ochrona ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.

Strategia wykorzystania środków UE w poszczególnych celach tematycznych

Cel tematyczny nr 7. (1)

Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych

- ➔ modernizacja i poprawa stanu technicznego infrastruktury kolejowej oraz podniesienie jakości usług transportu kolejowego (w tym połączenie miast wojewódzkich siecią kolejową o wysokim standardzie);
- ➔ zakończenie budowy podstawowej sieci drogowej TEN-T zapewniającej wzajemną dostępność w relacjach krajowych i międzynarodowych głównych miast i wszystkich regionów;
- ➔ włączenie regionalnej infrastruktury transportowej obsługującej miasta i ośrodki lokalne do sieci TEN-T,
- ➔ zwiększenie dostępności przestrzennej obszarów peryferyjnych do regionalnych i subregionalnych ośrodków wzrostu, w tym budowa i modernizacja dróg lokalnych;
- ➔ zwiększenie przepustowości lotnisk w sieci TEN-T i ich lepszą integrację w krajowym systemie transportowym poprzez poprawę dostępności i połączeń z innymi środkami transportu;
- ➔ poprawa dostępności od strony lądu i morza portów morskich oraz rozbudowę i modernizację infrastruktury portowej;

Strategia wykorzystania środków UE w poszczególnych celach tematycznych

Cel tematyczny nr 7. (2)

Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktural sieciowych

- ➔ uzupełniające działania w zakresie modernizacji i rozwoju infrastruktury transportu wodnego śródlądowego;
- ➔ wdrażanie rozwiązań sprzyjających podniesieniu bezpieczeństwa transportu i poprawie przepustowości ruchu, m. in. poprzez stosowanie nowoczesnych rozwiązań i technik zarządzania i monitorowania ruchu (ITS);
- ➔ tworzenie infrastruktury służącej rozwojowi transportu multimodalnego;
- ➔ udrożnienie obszarów miejskich poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miast (obwodnice miast, przede wszystkim 18 miast wojewódzkich) oraz rozwój kolei aglomeracyjnej;
- ➔ wsparcie inwestycji dotyczących systemu przesyłu, dystrybucji i magazynowania energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz budowa i rozbudowa terminalu LNG.

Strategia rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020

DZIEDZINY DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH

1. KONKURENCYJNA I
INNOWACYJNA
GOSPODARKA

2. KAPITAŁ LUDZKI
I SPOŁECZNY

3. SIEĆ OSADNICZA

4. ŚRODOWISKO
I ENERGETYKA

PRIORYTETY TEMATYCZNE

PRZEMYSŁ

NAUKA, BADANIA
I SZKOLNICTWO
WYŻSZE

TURYSTYKA

ROLNICTWO

INSTYTUCJE
OTOCZENIA
BIZNESU

EDUKACJA

KULTURA
I DZIEDZICTWO
KULTUROWE

SPOŁECZEŃSTWO
OBYWATELSKIE

WŁĄCZENIE
SPOŁECZNE

ZDROWIE PUBLICZNE

DOSTĘPNOŚĆ
KOMUNIKACYJNA

DOSTĘPNOŚĆ
TECHNOLOGII
INFORMACYJNYCH

FUNKCJE
METROPOLITALNE
RZESZOWA

FUNKCJE OBSZARÓW
WIEJSKICH

SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA
I WZMACNIANIE FUNKCJI
OŚRODKÓW
SUBREGIONALNYCH

ZAPOBIEGANIE
ZAGROŻENIOM

OCHRONA ŚRODOWISKA

BEZPIECZEŃSTWO
ENERGETYCZNE
(DYWERSYFIKACJA ŹRÓDEŁ
ENERGII)

RACJONALNE
WYKORZYSTANIE ZASOBÓW
ENERGETYCZNYCH

KIERUNKI DZIAŁAŃ

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI)

WSKAŹNIKI

Zespół ds. programowania polityki spójności w okresie 2014-2020

*Uchwała Zarządu Województwa Podkarpackiego nr 135/3065/12
z dnia 2 maja 2012 r.*

Cel: Koordynacja i opracowanie regionalnego programu operacyjnego województwa podkarpackiego na lata 2014-2020, jak również opiniowanie innych dokumentów programowych, tworzonych na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym, dla polityki spójności w nowym okresie programowania.

Zespoły zadaniowe

powołane do prac związanych z przygotowaniem regionalnego programu operacyjnego dla perspektywy finansowej 2014-2020

*Uchwała Zarządu Województwa Podkarpackiego nr 176/4140/12
z dnia 8 października 2012 r.*

- 1. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka**
- 2. Środowisko i energetyka**
- 3. Infrastruktura komunikacyjna**
- 4. Społeczeństwo informacyjne**
- 5. Rozwój Rzeszowa i ośrodków subregionalnych**
- 6. Kapitał ludzki i społeczny**

Nabór propozycji projektów planowanych do realizacji w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020

W terminie od dnia 1 października 2012 r. do dnia 16 listopada 2012 r., przyjmowane były zgłoszenia dla propozycji projektów planowanych do realizacji w perspektywie 2014+

Wpłynęło 917 propozycji projektów.

Harmonogram Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Termin	Umowa Partnerska	Programy operacyjne	Kontrakt terytorialny
X 2012	Przedłożenie projektu Założeń Umowy Partnerstwa Radzie Ministrów	Przygotowanie koncepcji projektów programów operacyjnych oraz przeprowadzenie dyskusji na temat ich kształtu	Przygotowanie i konsultacje części ogólnej kontaktu
XI 2012	Prezentacja Założeń Umowy Partnerstwa regionom, resotrom i partnerom (konferencje regionalne i tematyczne)		Przygotowanie i zatwierdzenie mandatów negocjacyjnych: (1) rządu, (2) samorządów wojewódzkich
XII 2012			Negocjacje kontraktu terytorialnego
I 2013	Opracowanie projektu Umowy Partnerstwa w oparciu o konsultacje Założeń i przedłożenie jej Radzie Ministrów w marcu oraz wyników ewaluacji ex-ante i OOŚ	Przygotowanie wstępnych projektów programów operacyjnych uwzględniających negocjacje kontraktu terytorialnego	
II 2013			
III 2013			Druga faza negocjacji kontraktu terytorialnego
IV 2013	Negocjacje Umowy Partnerstwa z Komisją Europejską	Przygotowanie ostatecznej wersji programów operacyjnych oraz wyników ewaluacji ex-ante i OOŚ	
V 2013			
VI 2013		Przedłożenie projektów programów operacyjnych Radzie Ministrów	Opracowanie ostatecznej wersji kontraktu terytorialnego
VII-X 2013 r.		Negocjacje programów operacyjnych z KE	

***PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH
SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI
CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ***

***Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków
Stowarzyszenie „EKOSKOP”, ul. Strzelnicza 15/9, 35-103 Rzeszów***

